



6. Het messenger-RNA (m-RNA, boodschapper-RNA) draagt informatie over van DNA naar eiwitten. Meta is de verkorting van het brandbare metaldehyd(e). De mohsschaal is schaal voor de hardheid van materialen: 6 staat gelijk met orthoklaas, 9 met korund en 10 met diamant. Molybdeen is molybdeenglans. De montmorilloniet bestaat uit een zacht kleimineraal. MTB(E) staat voor methyl-tertiair-butylether, MTA voor methylthioamfetamine (een bepaalde synthetische, psychedelische drug). Myrceen is een vloeistof en onderdeel van etherische oliën. NAD-is nicotinamideadeninedinucleotide (NADH is de gereduceerde vorm van NAD), een waterstofoverdragend co-enzym. Novolak is lak op basis van fenolformaldehydekunstharsen. Het octadecatrieenzuur heeft maar liefst 18 koolstofatomen. Oleïne is olievet. Oliezuur is cis-9-octadeceenzuur. De recipiënt (ontvanger) vangt de werking van een chemische reactie op. Met osseïne bereidt men beendergelatine.

7. Oxim wordt gebruikt als middel tegen gifgas. De naam 'oxygenium' voor zuurstof komt uit het Grieks. Het PAN is het peroxyacetylnitraat. In pasteurs kun je pasteuriseren. Het pauliverbod is een uitsluitingsprincipe. Het pcb is het polychloorbifenyyl. Een peroxide heeft een tweetal zuurstofatomen. De ziekte van Pfeiffer is genoemd naar een Duitse chemicus, deze heet ook wel kusziekte of zoenziekte (Jaarboek 2008, ook: kissingdisease, pfeiffer). Plagioklaas is een mengsel van albiet en anorthiet. Polyamide is nylon, naftaleen is polycyclisch. Polyethyleentereftalaat hoort bij het letterwoord pet. De polymerasenketenreactie is een methode waarmee een DNA-fragment vele malen kan worden vermenigvuldigd. Het initiaalwoord ppb betekent: parts per billion, ppm betekent: parts per million. Het precipitaat is het bezinksel.

8. Pro analysi is een zuiverheids criterium voor een chemisch product. Polyurethaan (meestal: pur) wordt ook PU genoemd, denk maar aan porsche. Pyrex is thermisch en chemisch resistent glas. Een quartet vindt men in een spectrum. Raneynikkel is fijn pyrofoor poedervormig nikkel. Redox is de samentrekking van reductieoxidatie. Een referentie-elektrode is een elektrode in een galvanische cel met een constante potentiaal (bijvoorbeeld een kalomelelektrode). De r.e.m. is de rasterelektronenmicroscopie. Revivificatie is het herstellen van de oorspronkelijke toestand. Het r-RNA is ribosoom-RNA. De sarine is het zenuwgas, een derivaat van fosfonzuur. De scanning tunneling microscopy is microscopie op moleculaire schaal. Het scheeliet is een mineraal. Het seaborgium is een kunstmatig bereid element.

9. Het seignettezout is kaliumnatriumtartraat, onder andere gebruikt als reductiemiddel bij het maken van zilverspiegels. Sferiet is zinksulfide, sferuliet een bolvormig mineraal. Sherardiseren is verzinken door met zinkpoeder te bespuiten. Similor is pinspek, namaakgoud. Het solvayprocedé is de productiemethode van soda uit kalksteen en zout. Het soxhletapparaat is een toestel om te extraheren. Wat is het verschil tussen spiritus ketonatus en spiritus methylatus? Squaleen is een acyclische onverzadigde koolwaterstof. Anabole steroïden worden gebruikt als stimulerend middel. Een teclubrande is een verbeterde bunsenbrander. Het thermietprocedé is een technisch procedé voor het winnen van sommige metalen, waarbij aluminium gebruikt wordt als reductiemiddel van de metaaloxiden. Het thio-ureum is een kankerverwekkende vaste stof. Thortveitiet is een scandium bevattend mineraal.

10. Transfer-RNA of t-RNA is overdrachts-RNA. De vanderwaalskracht is klein in vergelijking met de coulombkrachten. De vastestoffysica bestudeert - geloof het of niet - de vaste stoffen. Veronal is een di-ethyl derivaat van barbituurzuur dat vroeger als slaapmiddel werd gebruikt. Voorbeelden van een lineaire vrije-energielatie zijn de brønstedrelatie en de hammettrelatie. De WCA is in Nederland de Wet Chemische Afvalstoffen.

*Rein Leentfaar*